

1. ENNEN KILPAILUN ALKUA

1.1. Tule järjestäjän kutsusta paikalle **ajoissa**. Pukeudu **sään mukaisesti**: olet esteellä useita tunteja. Aurinkoisena päivänä **päähine** ja aurinkovoidetta, sateella tai kylmällä säällä varusteet, joissa pärjäätkö koko päivän.

1.2. Kestävyyскоepäivän (Koe B eli Maraton) alkajaisiksi pidetään **ennen kokeen alkamista kilpailujärjestäjän ilmoittamaan aikaan lyhyt palaveri**, jossa todetaan kunkin esteen henkilökunta ja jaetaan esteellä tarvittavat välineet. Esteellä tarvitaan vähintään 2 -3 henkilöä: estetuomari ja ajanottaja(t) (elektroninen ja manuaalinen aika).

1.3. Tarkista, että esteesi **työvälineet ovat täydelliset**: pöytäkirjoja on riittävä määrä eli yksi pöytäkirja per valjakko (ja muutama ylimääräinen), toimivat kynät, pillit (Oma pilli mukaan, jos sellainen sinulla on), 3 kpl ajanottokelloja, sähköiseen ajanottoon tarvittavat tabletti, 2 kpl aikatauluja. Valjakot ajavat esteellä luokkansa mukaisen määrän portteja ja kaikki valjakot eivät aja kaikkia esteitä ollenkaan. Aikataulussa on valjakon kohdalla mainittu luokka, vastaavasti pöytäkirjan estepiirroksessa mainitaan luokat ja mitkä esteportit missäkin luokassa ajetaan (lisää kohdassa 1.7). **Kuittaa esteelle myös LA_puhelin**.

1.4. **Eväät ja juomat** - oma vesipullo mukana on hyvä, sen voi tarvittaessa täyttää. On myös mahdollista, että kilpailussa on ruokatauko. Siitä kerrotaan palaverissa ja se on myös kilpailukohtaisesti nähtävissä aikataulusta.

1.5. **Estehenkilökunnan tehtävät**: estetuomari tuomaroit ja täyttää pöytäkirjan valjakkokohtaisesti ja ajanottaja huolehtii elektronisesta ajasta ja myös manuaalisesta ajasta. Elektronisen ajan opastus pidetään viimeistään maratonpäivän aamupalaverissa. Estetuomari ottaa myös vara-aikaa.

1.6. **LA-puhelinten toimivuus** testataan ennen kilpailun alkua esteiltä tulospalveluun - ole paikalla sovittuna aikana esteellä ja testaa LA-puhelimesi toimivuus. Mieti **mitä puhut** LA-puhelimeen: yleisö kuulee aina, vaikka et olisi niin tarkoittanutkaan!

1.7. **Aikataulusta näet valjakon luokan** ja huomaa, että valjakot ajavat esteportit luokan mukaisessa annetussa järjestyksessä ja se ei aina ole aakkosjärjestys. Estehenkilökunnan pitää tietää mitkä portit esteelle saapuva valjakko ajaa. Huomioi myös, että valjakot eivät välttämättä saavu esteelle aikataulun mukaisessa järjestyksessä, joten jokainen esteelle saapuva **valjakko tunnustetaan numerosta** (tarkemmin kohdassa 2.2.).

KV-kilpailussa, jossa on kansainvälisiä ja kansallisia luokkia, järjestäjä jakaa erillisen selvityksen luokkien nimistä. Aikataulun ja estepiirrosten luokkanimet on todettavissa jaetusta listasta, ellei estepiirroksiin ole merkittynä jo valmiiksi aikataulussa olevia kaikkien luokkien nimiä.

1.8. **Tutustu estealueeseen**, myös sen ulkopuolella olevaan maastoon ja käy läpi esteportit. Kannattaa vielä tarkistaa, että kaikkien porttien kirjaimet ovat paikoillaan (punainen oikealla, valkoinen vasemmalla). Katso myös **odotusalueen** paikka valmiiksi, selvitä mistä valjakot tulevat esteelle ja mihin suuntaan sieltä jatkavat. Jos esteellä on putoavia esteenosia, tarkista niiden paikat estepiirroksen mukaan ja varmista, että ne ovat asiallisesti paikoillaan.

1.9. **Sopikaa työnjako. Ajanottaja** sijoittuu niin, että hän näkee esteen sisääntulo- ja ulosmenoportin. Ajanottaja on koko ajan samassa paikassa ja ottaa kaikille valjakoille vara-ajan **samasta kohdasta (hevosen turpa)**. Estetuomarin kannattaa varmuuden vuoksi myös ottaa aikaa valjakon suoritukselle! Mikäli kilpailussa on **estekohtainen elektroninen ajanotto, käsiajanotto on varmistus** - palaverissa kerrotaan elektronisesta ajanotosta ja **opastetaan laitteiden käyttö**.

Ajanottajalle voidaan antaa myös pilli, jolla viheltää, kun valjakko lähestyy estettä. Mikäli esteellä on toinen valjakko, lähestyvä valjakko on pysäytettävä odotusalueelle. Estetuomari tai ajanottaja huolehtii **mahdolliset pysäytykset** ja ottaa pysäytetylle valjakolle **odotusajan**. Sovi ajanottajan kanssa myös esteen läheisyydessä olevien yleisön kulkureittien valvonnasta ja ohjauksesta.

Muista merkitä **valjakon numero** pöytäkirjaan ja **ehdottomasti esteellä käytetty aika** sekä mahdollinen odotusaika. Odotusaika kerrotaan valjakolle koko- tai puoliminuutteina. Sateella suojaa paperit kastumiselta.

Estetuomari valvoo estettä sopivalta paikalta, josta näkee koko esteen, mutta ei ole valjakon tiellä. Mikäli esteeseen jää pimeä kulma, on sovittava ajanottajan kanssa työnjaosta. Tuomari seuraa valjakkoa koko esteellä oloajan.

2. KILPAILUN AIKANA

2.1. **Yleisö on pidettävä turvallisessa paikassa:** ei saa olla valjakkojen kulkureiteillä eikä liian lähellä estettä. Kilpailujärjestäjä huolehtii siitä, että kilpailureitti on erotettu yleisön kulkureitistä, mutta ole kuitenkin valppaana reitillä mahdollisesti liikkuvien ihmisten suhteen.

2.2. **Muista aina tarkistaa esteelle tulevan valjakon numero:** Missä luokassa valjakko ajaa ja mitkä portit valjakon pitää ajaa ja missä järjestyksessä. Jos et näe numeroa, huuda perään, kun valjakko on ajanut esteen. Älä luota lähtölistaan tai muistiisi. Valjakot voivat ajaa esteelle aikataulusta poikkeavassa järjestyksessä. Samoja vaunuja käyttäville saattaa kiireessä unohtua numeron vaihto! Jos valjakon numero on vaunussa eri kuin aikataulussa (ja huomaat sen/tunnistat valjakon), ota vaunussa oleva numero muistiin ja raportoi siitä valjakkotuomarille/tulospalveluun. Tulospalvelu kyllä huomaa ennemmin tai myöhemmin, mikäli annat tuloksen väärällä numerolla.

2.3. Tarkista, että kuskilla on **piiska kädessä**, saapuessaan esteelle ja esteeltä poistuessaan (KV-luokissa piiska ei pakollinen). Avustaja voi ojentaa varapiiskan estealueella kuskille ja tällöin ei tapahtuneesta tule virhepisteitä. **Vain kuski saa käsitellä ohjia, piiskaa ja jarruja.** Jos joku muu koskee niihin, tulee virhepisteitä. Vaunun ollessa paikalla, groomit saa käsitellä ohjia.

2.4. **Ajanotto alkaa**, kun elektroninen ajanotto on aktivoitu ja valjakon ensimmäisen hevosen turpa ylittää sisäänajolinjan ja päättyy turvan ylittäessä ulosmenolinjan. Jos valjakko saapuu tai poistuu muualta, se hylätään.

Sallittu aika esteellä on 5 minuuttia. Jos valjakko ei ehdi ajaa ulosmenoportista sallitussa ajassa, puhalttaa estetuomari kahdesti pilliinsä merkiksi kilpailijalle ajan täyttymisestä ja merkitsee estepöytäkirjan kommenttikenttään esimerkiksi ”5 min täynnä”.

Valjakon aika lähetetään tabletilla tulospalveluun, samoin mahdolliset virheet.

Estepöytäkirjaan merkitään myös virheet. Ajanottaja vertaa elektronista aikaa ja käsiaikaa - elektroninen aika on ensisijainen, mutta mikäli elektroninen ajanotto ei ole toiminut, ilmoitetaan käsiaika tabletilla. **Jokaiselle valjakolle on saatava aika ja se myös merkitään estepöytäkirjaan. Ajoaika otetaan ja ilmoitetaan 1/100 sekunnin tarkkuudella.**

Mikä jostain syystä joudutaan ottamaan LA-puhelimella tulospalveluun yhteyttä, puhu lyhyesti ja selkeästi: "Este X kutsuu tulospalvelua.", "*Tulospalvelu kuulee estettä X*", ja kerro asiasi.

Epäselvissä tapauksissa tai kun mahdollisesta virheestä olisi virhepisteitä enemmän kuin 10 tai mikäli olisi kyseessä HYLKÄYS, **kutsu aina puheenjohtajatuomari paikalle kuittaamaan** tapahtunut virhe. LA-puhelimella kutsutaan tuomari esteelle, syytä ei mainita, vaan kaikki tapahtumaan liittynyt käydään ainoastaan esteellä läpi yhdessä tuomarin kanssa. **Vasta tuomarin (TPJ) kuittauksen jälkeen virhepisteet ilmoitetaan tulospalveluun.**

2.5. **Estealueella askellaji on vapaa.** Noviisi-luokassa laukkaaminen esteellä on kielletty. Samoin muissa luokissa, mikäli varusteet eivät ole KS IX §937 mukaiset. Kuskeilla tai groomeilla, joiden hevonen/poni ei saa laukata on päällään mielellään järjestäjän antama huomioliivi.

2.6. **Esteportit ovat "vapaita"**, kun valjakko on ajanut niiden läpi (vaunun taka-akseli on ylittänyt esteportin linjan) **oikeaan suuntaan ja annetussa estepiirroksen mukaisessa järjestyksessä.** "Vapaan" portin kautta saa tämän jälkeen ajaa mihin suuntaan tahansa. Myös luokkaan kuulumattomat portit ovat vapaita.

2.7. Jos esteelläsi on **putoavia esteenosia**, ole tarkkana, merkitse virheet, raportoi ne tabletilla. Kun valjakko on poistunut esteeltä, mene vasta sitten ripeästi asettamaan putoavat esteenosat estepiirroksen mukaisille paikoilleen ja tarkista myös, että esteenosat eivät ole siirtyneet paikaltaan (jos on, niin pyydä ratamestaria/korjausryhmää apuun). Kun korjaus on tehty, voit päästää seuraavan valjakon esteelle. Tässä tapauksessa voi joutua pysäyttämään tulossa olevan valjakon esteen ulkopuolelle.

2.8. Jos valjakko joudutaan **pysäyttämään** syystä tai toisesta ennen estettä **odotusalueelle**, valjakolle kerrotaan selkeästi, että **ei voi tulla esteelle** (viittelimällä, huutamalla ym.). **Odotusaikaa** otetaan varakellolla. Valjakko päästetään esteelle vasta, kun edellinen valjakko on poistunut, este on kunnossa/korjattu ja estehenkilökunta on valmiina. **Odotusaika ilmoitetaan valjakolle ja se pidetään koko- ja puoliminuutteina. Valjakolle ilmoitetaan kuuluvasti, että esteelle voi tulla, laske 5 – 4 – 3 – 2 – 1 – AJA!. Ilmoita odotusaika myös tulospalveluun ja merkitse se pöytäkirjaan.**

2.9. **Kuskin tai groomin vaunusta poistuminen** tapahtuu, kun henkilön molemmat jalat ovat maassa (tai vastaavasti pois vaunusta) yhtäaikaan. Avustajan pitää olla vaunun kyydissä viimeistään vaunun taka-akselin ylittäessä 30 m merkin.

2.10. **Korjaamaton väärä tie** syntyy, kun valjakko ei aja esteen portteja estepiirroksen ja luokan mukaisessa järjestyksessä oikeaan suuntaan ja poistuu ulosmenoportista. Ole tarkkana, mikä luokka ajaa mitkäkin portit. Jos valjakko ei korjannut tietään, tee

estepöytäkirjaan selkeät merkinnät kaikista porteista ja mihin suuntaan portti ajettiin, **Pyydä TPJ välittömästi esteelle ja selvitä väärinajo tarkasti ajetun tien mukaan.**

2.11. **Korjattu väärä tie:** Jos valjakko ajaa väärän portin tai oikean portin väärään suuntaan, voi valjakko korjata väärän tien palaamalla kohtaan, jossa väärinajo tapahtui. Korjauksen aikana kaikki portit ovat ”vapaita” ja korjauksen jälkeen on valjakon jatkettava ajoa korjatun portin jälkeen estepiirroksen mukaisesti. Jos on kysymyksessä korjattu tie, tee ajoreitin porteista selkeät merkinnät - käytä suuntanuolia ja tarvittaessa kirjoita, missä järjestyksessä ajoi portit. **Aina väärinajon tapahduttua, pyydä TPJ pikaisesti paikalle.**

2.12. **Vaunun kaatuessa** anna kilpailijan itse hoitaa pystyyn nostaminen, paitsi vaaratilanteessa mene avuksi. Jos vaunu kaatuu, niin valjakko ei saa jatkaa kestävyyskokeen suoritusta. Tässä tilanteessa estetuomari kertoo valjakolle Hylkäyksestä ja ohjaa valjakon eläinlääkəriin tai kutsuu eläinlääkəriin/lääkəriin esteelle.

2.13. **Jos tarvitset esteelle kiireellisesti apua,** selvitä puhelimeen rauhallisesti mikä **este,** kenen apua tarvitset: **eläinlääkəri, lääkäri, korjaus-/lisäapua.** Tapahtuneesta ei kerrota LA-puhelimella: ei nimiä eikä mitään muutakaan.

2.14. **Onnettomuustilanteessa** pysy rauhallisena ja auta! Ilmoita välittömästi LA-puhelimella ”esteelle nro x tarvitaan eläinlääkəri/lääkäri/ambulanssi/lisäapua/jotain muuta”. Älä ryhdy selvittämään, mitä on tapahtunut. Muut esteet voivat tämänkaltaisesta viestistä päätellä, että ko. esteelle ei voi päästää seuraavaa valjakkoa. Kilpailujen tpj informoi tarkemmin, kunhan ehtii. Vakavista onnettomuuksista kilpailun järjestäjä hoitaa tiedottamisen, joten älä viesti asiasta tutuille/tuntemattomille puhelimitse/netissä.

Jos kilpailu joudutaan **keskeyttämään,** niin muilla esteillä parhaillaan ajavat valjakot tai muille esteille tulevat annetaan ajaa este ja sen jälkeen ne pysäytetään odottamaan kilpailun jatkumista.

2.15. **Hevosen sopimattomasta kohtelusta** on aina välittömästi raportoitava tpj:lle ja stewardille (**puhelin - ei LA - tai kutsu vain tuomari paikalle**). Hevonen voi olla väsynyt, mutta jos se itse pyrkii eteenpäin, asia on kunnossa. **Kova piiskalla käskeminen on aina pahasta.** Tarkkaile piiskan käyttöä, jos se on **voimakasta,** raportoita siitä välittömästi tuomaristolle. Mikäli havaitset hevosessa **tuoretta verta,** ilmoita siitä myös välittömästi tuomaristolle.

2.16. **Muista, ettet itse voi neuvoa tai huomauttaa kilpailijaa!** Toimihenkilöt eivät myöskään kommentoi suorituksia. Ainoastaan, jos 5 minuuttia estealueella tulee täyteen, tai vaunu kaatuu ilmoitetaan kilpailijalle, että hänet on hylätty ja pyydät pikaisesti poistumaan esteeltä. Muulloin raportoit vain tulospalveluun, tpj:lle, stewardille jne.

3. KILPAILUN JÄLKEEN

3.1. Kun esteen ovat ajaneet kaikki sille tulevat valjakot, niin pura tai kerää ratamestarin ohjeistuksen mukaan nauhat tai mahdollisesti muut mainitut tavarat. Ellei purkamisesta ole mitään ohjeistettu, niin jätä este purkamatta.

Palauta pöytäkirjat, LA-puhelin, kellot, kynät ja muut tarvikkeet kansliaan tai muuhun ilmoitettuun paikkaan. Varaudu raportoimaan esteelläsi tapahtuneista virheistä TPJ:lle ja merkitse **pöytäkirjaan selkeästi nimesi ja puhelinnumerosi.**

Voit jäädä halutessasi odottamaan tulosten valmistumista, mutta voit poistua aiemminkin kunhan ilmoitat siitä TPJ:lle ja sinut tavoittaa tarvittaessa puhelimella.

KIITOS TYÖPANOKSESTASI!